

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA Nr. 600
din 09.12.2015

Dosar nr: 297/2015

Petiția nr: 3182 din data de 07.05.2015

Petent: Asociația Civică pentru Demnitate, prin reprezentant D.T.

Reclamat: Instituția Primarului Municipiului Miercurea Ciuc, prin primar Raduly Robert Kalman

Obiect: postarea pe pagina de internet a Primăriei Miercurea Ciuc a unui anunț de ocupare a unui post vacant de consilier, grad debutant la Biroul de Investiții din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Miercurea Ciuc, prin impunerea unei cerințe obligatorii de cunoaștere a limbii maghiare

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și domiciliul petentului

1. Asociația Civică pentru Demnitate, prin reprezentant D.T., cu adresa de corespondență în localitatea Sfântu Gheorghe, Str. Aleea Avântului, nr. 2, bl. 23, sc. A, ap. 6, et. 1, județ Covasna

I.2. Denumire și sediu reclamat

2.1. Instituția Primarului Municipiului Miercurea Ciuc, prin primar Raduly Robert Kalman, cu sediul în loc. Miercurea Ciuc, P-ța Cetății, nr. 1, județul Harghita

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Prin petiția înregistrată cu nr. 3182/07.05.2015, petentul sesizează faptul că s-a postat pe pagina de internet a Primăriei Miercurea Ciuc un anunț de ocupare a unui post vacant de consilier, grad debutant la Biroul de Investiții din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Miercurea Ciuc, prin impunerea unei cerințe obligatorii de cunoaștere a limbii maghiare.

III. Citarea părților

3.1. Urmare petiției înregistrate cu nr. **3182 din data de 07.05.2015**, formulată de către petent, în temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, părțile

au fost invitate, prin adresa cu nr. 4104/11.06.2015, la sediul C.N.C.D pentru audieri. La audierile din data de 30.06.2015, părțile au fost absente.

3.2. Prin adresa cu nr. **4518/01.05.2015** Primăria Municipiului Miercurea-Ciuc a transmis un punct de vedere cu privire la memoriul petentului.

3.3. Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

IV. Susținerea părților

Susținerea petentului

4.1.1. Prin memoriul său, înregistrat cu nr. **2362** din data de **31.03.2015**, petentul sesizează Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la faptul că, în data de 23-25 martie 2015, Primăria Municipiului Miercurea-Ciuc a organizat un concurs pentru ocuparea postului contractual consilier grad debutant la Biroul de Investiții. Potrivit paginii oficiale de internet, ca și condiție de participare la concurs candidații trebuie să cunoască limba maghiară (anunțul Primăriei Miercurea Ciuc transmis în anexă la petiție). Petentul consideră această condiție ca fiind discriminatorie.

4.1.2. Petentul solicită luarea tuturor măsurilor legale pentru eliminarea tratamentului discriminatoriu îndreptat împotriva etnicilor români. Petentul susține că în speța de față responsabilitatea legală pentru săvârșirea unei fapte de discriminare a cetățenilor români necunoscători ai limbii maghiare care nu s-au putut înscrie la acel concurs pentru ocuparea postului de consilier revine Primarului Municipiului Miercurea Ciuc.

4.1.3. Petentul consideră că la baza discriminării a stat criteriul etnic și al limbii față de cetățenii români necunoscători ai limbii maghiare prin faptul că primarul municipiului Miercurea-Ciuc a organizat concurs pentru ocuparea postului respectiv, cu condiția de participare de cunoaștere a limbii maghiare, fiind preferați etnicii maghiari în detrimentul etnicilor români care nu cunosc limba română.

Susținerea reclamatului

Susținerea Instituției Primarului Municipiului Miercurea Ciuc, prin primar Raduly Robert Kalman

4.2.1. Prin adresa nr. **4518 din 01.06.2015**, Instituția Primarului Municipiului Miercurea Ciuc, prin primar Raduly Robert Kalman, arată faptul că, condiționarea postului a fost de cunoașterea limbii maghiare și nicidecum de apartenență la o anumită naționalitate sau etnie așa cum e stabilit în art. 8 alin 2 din OUG nr. 137/2000.

4.2.2. Precizează faptul că autoritatea administrației publice locale nu are intenția de a proceda la acte discriminatorii, cum susține petentul.

4.2.3. Condiția cunoașterii limbii maghiare, în opinia reclamatului, este stabilită potrivit legii, iar în argumentarea afirmației prezintă următoarele:

- având în vedere că populația de etnie maghiară a Municipiului Miercurea Ciuc este de 82,11%, potrivit Anuarului statistic al județului Harghita, ediția 2007, condiția care determină aplicabilitatea reglementărilor referitoare la minoritățile naționale, ponderea de peste 20% din numărul locuitorilor;

- în ceea ce privește atribuțiile postului în cauză precizează următoarele:

- potrivit celor cuprinse în fișa postului (anexată) printre atribuțiile consilierului din cadrul Biroului de investiții, se regăsesc aspecte din care

- reiese faptul că îndeplinirea acestora presupune că, în anumite cazuri este imperios necesar ca acesta să aibă legătură cu terți și cu publicul;
- dintre aceste atribuții menționează faptul că, în special cele înscrise la „Sfera relațională”, potrivit cărora acesta se află în relații cu persoane juridice prin societăți comerciale, contractanți cu care se derulează activitatea de investiție publică, cât și cu publicul este evident că majoritatea reprezentanților societăților comerciale, contractanții, proiectanții, publicul sunt vorbitori de limba maghiară, luând în considerare că, în municipiul Miercurea Ciuc cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, și anume 82,11%.

4.2.4. De asemenea, partea reclamată consideră că argumentele prezente în petiție sunt nelegale și nejustificate, deoarece potrivit prevederilor art. 2 alin (9) din O.G. nr. 137/2000 se reglementează în ce condiții unele măsuri nu constituie discriminare. În acest sens invocă art. 108 din Legea nr. 188/1999 privind statutul funcționarilor publici și art. 15 din Hotărârea nr. 1206/2001 pentru aprobarea normelor de aplicare a dispozițiilor privitoare la dreptul cetățenilor aparținând unei minorități naționale de a folosi limba maternă în administrația publică locală cuprinsă și în Constituția României și în Legea Administrației Publice locale nr. 215/2001.

4.2.5. Partea reclamată arată faptul că fiecare unitate administrativ-teritorială este investită să determine care sunt posturile în care funcționarii publici trebuie să cunoască limba minorității naționale respective.

4.2.6. Având în vedere faptul că, consilierul din cadrul Biroului de investiții are contact direct și cu societăți comerciale, cu publicul, adică cu cetățenii din municipiu, condiția specifică de cunoaștere a limbii maghiare înscrisă în anunț este pertinentă și măsura luată de autoritatea publică este o măsură pozitivă, ce vizează protecția grupurilor defavorizate, și în strictă concordanță cu prevederile de mai sus.

4.2.7. Condiția de cunoaștere a limbii maghiare a fost stabilită tocmai pentru garantarea drepturilor minorităților naționale, prevăzute în Constituția României și a normelor legale de mai sus.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director reține că impunerea condiției de cunoaștere a limbii maghiare pentru ocuparea postului de consilier, grad debutant la Biroul de Investiții din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Miercurea Ciuc nu constituie cerință profesională reală și determinantă.

5.2. În soluționarea petiției, Colegiul director va analiza dacă petentul, prin stabilirea condiției aparent neutre, de cunoaștere a limbii maghiare, pentru participarea la concursul de ocupare a funcției de consilier grad debutant la Biroul de Investiții din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Miercurea Ciuc a provocat un dezavantaj special pentru persoane care nu cunosc această limbă, în raport cu alte persoane, cu excepția cazului dacă acest criteriu, de cunoaștere a limbii maghiare este justificată de un obiectiv legitim, iar mijloacele de realizare a acestui obiectiv sunt adecvate și necesare – potrivit art. 2 alin. (2) lit. b) cu pct. (i) din Directiva Consiliului 2000/78/CE, respectiv art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 2 alin. (3) și art. 7 alin. (2) din O.G. 137/2000, republicată.

5.3. Potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările și completările ulterioare, prin discriminare se înțelege acel **tratament diferențiat** ce are la bază un **criteriu**, dintre cele prevăzute în lege, și care are

drept scop sau efect un tratament injust raportat la o speță dată. Conform art. 2 alin.1 din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare „*orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau in orice alte domenii ale vieții publice,*”.

5.4. Colegiul director constată că partea reclamată nu justifică obiectiv introducerea condiției cunoașterii limbii maghiare pentru participarea la concursul de ocupare a postului de consilier, grad debutant la Biroul de Investiții.

Pentru a determina dacă mijloacele de realizare a obiectivului legitim de a asigura utilizarea limbii materne în administrația publică locală și deconcentrate sunt adecvate și necesare se impune o analiză de la caz la caz, având în vedere natura și atribuțiile funcției în cauză, nivelul de cunoaștere cerut, organizarea autorității/instituției în speță, resursele umane și materiale pe care le are la dispoziție etc.

5.5. Raportat la natura funcției în speța de față, suntem în prezența unui post de consilier grad debutant Biroul Investiții. Apreciem, că în cazul acestui post, analiza condiției de cunoaștere a limbii unei minorități nu trebuie să fie mai profundă, iar acceptarea acestei condiții trebuie să rezulte în urma analizei celorlalte mijloace de realizare a obiectului legitim, legal – respectiv al utilizării limbii materne.

Raportat la atribuțiile funcției se reține faptul că, consilierul debutant nu are printre atribuții și relații cu publicul și din această perspectivă nu se justifică solicitarea cunoașterii limbii minorității în cauză.

5.6. În cazul de față, Colegiul director este de opinie că, condiția impusă de către reclamat, respectiv, cunoașterea limbii maghiare pentru îndeplinirea/realizarea atribuțiilor din fișa postului, nu impune cunoașterea limbii maghiare deoarece nu reiese din fișa postului că ar avea program cu publicul. În acest caz impunerea cunoașterii limbii minoritare pentru postul respectiv nu este adecvată și necesară, deoarece în fișa postului sunt prevăzute atribuții precum propuneri privind lista lucrărilor de investiții anuale; elaborarea propunerii privind achizițiile publice anuale; defalcarea pe trimestre a valorii lucrărilor de investiții anuale aprobate de Consiliul Local, elaborarea graficelor de realizare a tuturor lucrărilor pentru care este desemnat responsabil prin dispoziția primarului (...) etc, din fișa postului nu reiese că ar avea un program cu publicul, motiv care ar fi putut motiva condiția de cunoaștere a limbii maghiare.

5.7. Din acest punct de vedere, Colegiul director constată că stabilirea criteriului de cunoaștere a limbii maghiare pentru înscrierea la concursul de ocupare a postului de consilier cu grad de debutant nu este justificată obiectiv de un scop legitim, iar modalitatea de atingere a acestui scop este realizată printr-o măsură care nu este neapărat necesară. Ca urmare, se crează un dezavantaj special pentru persoanele care nu cunosc această limbă, în raport cu alte persoane.

5.8. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

5.9. În cauză s-a afectat dreptul la muncă.

5.10. La art. 5 din **O.G. nr. 137/2000** se prevede: „*Diferența de tratament bazată pe o caracteristică legată de criteriile prevăzute la art. 2 alin. (1) nu constituie discriminare atunci când, în temeiul naturii activităților ocupaționale sau al contextului în care acestea se*

desfășoară, o asemenea caracteristică reprezintă o cerință profesională reală și determinantă, cu condiția ca obiectivul să fie legitim și cerința proporțională.”

5.11. Colegiul director arată că orice angajator poate stabili condiții specifice de angajare, dar nu în mod arbitrar. Aceste condiții specifice trebuie să fie cerințe profesionale reale și determinante, în caz contrar reprezintă criterii de discriminare.

5.12. Angajatorul este cel care trebuie să probeze caracterul de cerință profesională a condițiilor specifice de angajare, conform art. 20 alin. 6 a **O.G. nr. 137/2000**, conform căreia *„persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament”*.

5.13. Având în vedere cele arătate, Colegiul director constată că condițiile specifice stabilite de reclamată nu reprezintă cerințe profesionale reale și determinante.

5.14. În concluzie, cerințele impuse de reclamată au fost discriminatorii conform art. 2 alin. 1 coroborate cu art. 6 ale **O.G. nr. 137/2000**, *”Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea participării la o activitate economică a unei persoane ori a alegerii sau exercitării libere a unei profesii de apartenența sa la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv de convingerile, de sexul sau orientarea sexuală, de vârsta sau de apartenența sa la o categorie defavorizată”*.

5.15. Examinând sesizarea petentului și dispozițiile legale incidente, Colegiul director constată că faptele prezentate constituie fapte de discriminare potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu 7 voturi pentru și 1 vot împotriva,

COLEGIUL DIRECTOR

HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate intră sub incidența prevederilor art. 2 alin.1, coroborat cu art. 6 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;

2. Sancționarea reclamatului cu avertisment, potrivit art. 2 alin.1 și art. 26 alin.1 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;

3. Recomandă părții reclamate eliminarea impunerii unor astfel de condiții pentru a asigura respectarea drepturilor fundamentale ale persoanelor necunoscătoare de limbă maghiară și a principiului nediscriminării, garantate în România prin Constituție și O.G. nr. 137/2000

4. Clasarea dosarului;

5. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – membru

BERTZI THEODORA – membru

DINCĂ ILIE – membru

HALLER ISTVAN – membru

LAZĂR MARIA – membru

LUMINIȚA GHEORGHIU – membru

MANOLE PETRE FLORIN – membru

POPA CLAUDIA SORINA – membru

Data redactării: 14.12.2015

Motivul de fapt și de drept redactate P.C.S.Tehnoredactat V.F.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Opinie separată exprimată de Haller István privind sancționarea faptei de discriminare:

1. **Ordonanța nr. 137/2000**, republicată, la art. 26 alin. 1, prevede sancționarea faptelor de discriminare cu amendă contravențională, fără să specifice posibilitatea aplicării sancțiunii de avertisment, ceea ce arată că legiuitorul a considerat că aceste fapte, prin gravitatea lor, trebuie sancționate ca atare. Prin **O.U.G. nr. 19/2013** amenziile contravenționale au devenit mai mari, în motivare arătându-se că a fost nevoie de modificarea de urgență a **O.G. nr. 137/2000** „având în vedere:

- depășirea datei-limită pentru transpunerea corectă și completă în legislația națională din România a Directivei 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică, și a Directivei 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă;

- scrisoarea Comisiei Europene de punere în întârziere a autorităților române [nr. C (2012) 3996 final], emisă la 22 iunie 2012 în Cauza 2012/2099, pentru neîndeplinirea obligației de stat membru al Uniunii Europene de transpunere corectă și completă a Directivei 2000/43/CE;

- scrisoarea de răspuns nr. 3.092/LO din 22.08.2012, prin care România s-a angajat să soluționeze aspectele sesizate de Comisia Europeană »până la jumătatea anului 2013«;

- faptul că prin promulgarea la data de 21 martie 2013 a Legii nr. 61/2013 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, proces legislativ inițiat în anul 2010, a fost asigurată transpunerea corectă a Directivei 2000/43/CE doar în ceea ce privește sarcina probei;

- faptul că parcurgerea unui proces legislativ pentru transpunerea corectă a celorlalte aspecte semnalate de către Comisia Europeană ar însemna o perioadă mare de timp, ceea ce ar duce la depășirea termenului asumat de către autoritățile române în fața Comisiei Europene;

- faptul că orice întârziere a autorităților române în transpunerea Directivei 2000/43/CE poate conduce la posibilitatea elaborării din partea Comisiei Europene a avizului motivat ce poate declanșa faza contencioasă prin sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor de stat membru;

- riscul angajării răspunderii României pentru încălcarea obligațiilor de a transpune Directiva 2000/43/CE și Directiva 2000/78/CE, ce poate avea ca rezultate plata unei sume forfetare, precum și a unor penalități cu titlu cominatoriu”

2. Directivele Uniunii Europene în domeniu (ex. **Directiva Consiliului 2000/43/CE**, prin art. 15) și jurisprudența Curții Europene de Justiție solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante. Neaplicarea unei amenzi contravenționale nu se poate considera a fi o sancțiune efectivă și descurajantă.

3. Prin aplicarea sancțiunii de avertisment de către CNCD, România riscă sancțiuni aspre pentru neimplementarea directivelor Uniunii Europene în domeniul combaterii discriminării.

4. Mai mult, Curtea Europeană de Justiție a constatat în **Cauza C81/12**, soluționată la 25.04.2013 (având ca părți Asociația ACCEPT și Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării), că amenda contravențională trebuie aplicată chiar dacă între timp a intervenit prescripția: „*articolul 17 din Directiva 2000/78 trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale în temeiul căreia, în cazul constatării unei discriminări pe motive de orientare sexuală, în sensul acestei directive, nu este posibil să se aplice decât un avertisment, precum cel în discuție în litigiul principal, atunci când o asemenea constatare*

intervine după expirarea unui termen de prescripție de șase luni de la data săvârșirii faptei dacă, în temeiul aceleiași reglementări, o asemenea discriminare nu este sancționată în condiții de fond și de procedură care conferă sancțiunii un caracter efectiv, proporțional și disuasiv”.

5. Totodată, trebuie avut în vedere că reclamatul a mai comis fapte de discriminare, constatate de CNCD, inclusiv pentru fapte similare obiectului petiției. Repetarea acestor fapte arată că sancțiunile aplicate anterior nu au fost suficient de descurajante.

6. În concluzie, consider că fapta de discriminare trebuia sancționată cu amendă contravențională.

Verificat SCSRP